

15. Juutalaiset

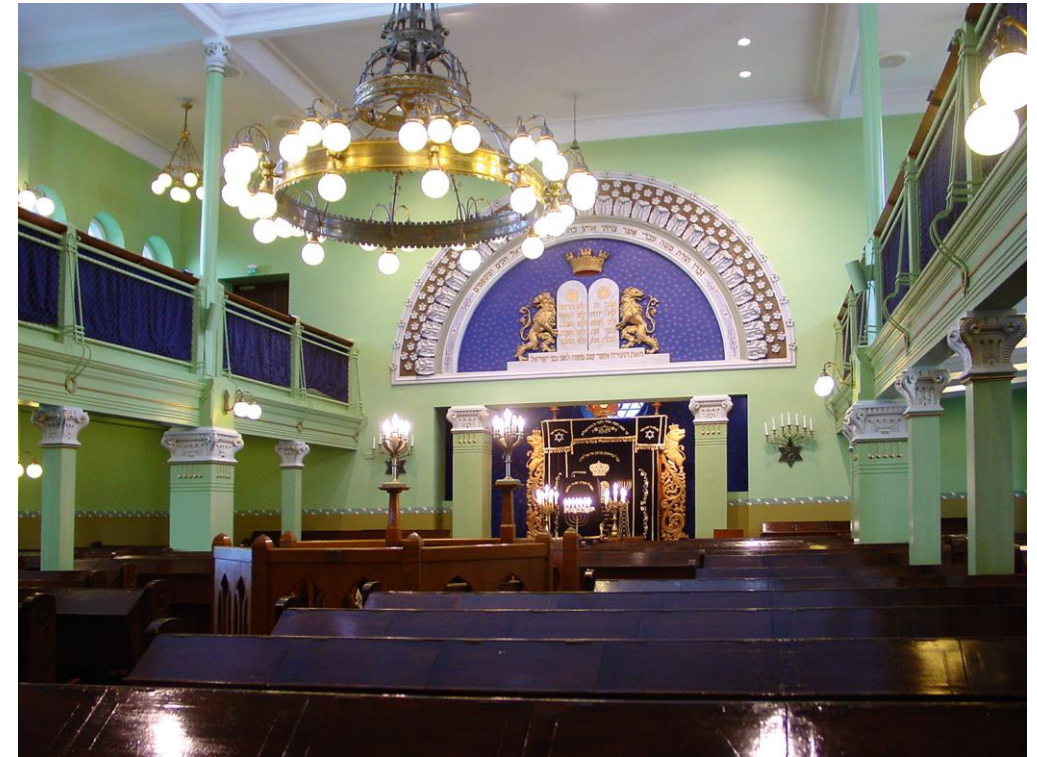
Ydinsisällöt

Historia Suomessa

- Ensimmäiset juutalaiset tulivat Ruotsista Itä-Suomeen 1700-luvulla. Juutalaisten asuminen Länsi-Suomessa oli kiellettyä.
- 1800-luvulla autonomian aikana Venäjältä saapui Suomeen juutalaisia sotilaita ja kauppiaita.
- Armeijan palveluksesta vapautuneet sotilaat ja heidän perheensä saivat 1860-luvun lopulla virallisen luvan harjoittaa Suomessa kauppaa.
- 1918 juutalaisille myönnettiin kansalaisoikeudet. Helsingin, Viipurin ja Turun juutalaiset seurakunnat rekisteröityivät.

Juutalaiset ja toinen maailmansota Suomessa

- Toisessa maailmansodassa juutalaiset palvelivat armeijassa suomalaisten rinnalla.
- Suomeen tuli pakolaisina n. 500 juutalaista, joista osa jatkoi muihin maihin.
- Suomessa ei vainottu juutalaisia, mutta ainakin kahdeksan juutalaispakolaista luovutettiin natsi-Saksaan.

Nykytilanne

- Suomessa on noin 1 100 juutalaista.
- Suomessa on kaksi juutalaisseurakuntaa: Helsinki ja Turku.
- Suomen juutalaiset ovat sopeutuneet hyvin suomalaiseen yhteiskuntaan ja osallistuvat eri uskontojen väliseen yhteistyöhön esimerkiksi USKOT-foorumissa.
- Suomen juutalaiset seurakunnat ovat virallisesti ortodoksijuutalaisia.
- Suomen juutalaiset ovat monikielisiä. Jumalanpalvelukset pidetään hepreaksi.
- Kaikkein ahkerimmat jumalanpalveluskävijät ovat vanhoja miehiä.

Seurakuntien toiminta

- Synagogat toimivat uskonnollisen toiminnan keskuksina
  - Jumalanpalveluksia pidetään sapattina ja suurina juhlapäivinä.
  - Luottamustehtävissä toimivat rabbi, kanttori, suntio ja synagogan vanhin.
- Seurakunnissa on myös ei-uskonnollista toimintaa:
  - Koulu, sairaala, päiväkotia ja erilaisia järjestöjä, kuten urheiluseura
  - *HaKehila*-lehti omana tiedotuskanavana
- Seurakuntien talous
  - Jäseniltä peritään kirkollisveron kaltaista maksua, joka perustuu tuloverotuksessa vahvistettuihin tuloihin.
  - Lisäksi seurakunnat saavat jonkin verran avustuksia valtiolta.

Nykypäivän haasteita

- Juutalaisten määrä vähenee Suomessa.
- Maallistumisen myötä osalle juutalaisuus merkitsee enemmän perinteitä ja elämäntapaa kuin uskontoa.
- Saatetaan kokea, että on vaikea säilyttää oma juutalainen identiteetti moniarvoisessa yhteiskunnassa.
- Juutalaisyhteisöjen asema maailmalla on johtanut turvatoimiin myös Suomessa.
- Seurakuntien huomattavat kustannukset (esim. ympärivuorokautinen vartiointi Helsingin synagogassa).
- Juutalaisvastaisuuden lisääntyminen Euroopassa.

